

PROSEDUR TAULIAH MENGAJAR DAN CERAMAH DI MASJID: KAJIAN DI NEGERI KEDAH DAN PERLIS

Nor Hanani Ismail ^{1*}, Rukhaiyah Abd. Wahab ², Salmah Omar ³, Minah Harun ⁴,
^{1,2,3,4}, Pusat Pengajian Bahasa, Tamadun dan Falsafah, Universiti Utara Malaysia, 06010 Sintok
Kedah

Universiti Utara Malaysia, 06010 Sintok Kedah

*Corresponding Author: norhanani@uum.edu.my

ABSTRAK

Masjid merupakan tempat ibadah dan berfungsi sebagai pusat pendidikan, pengembangan spiritual dan penyebaran dakwah. Salah satu perkara yang terkait dengan pendidikan di masjid ialah tauliah mengajar. Tauliah merupakan tanda pengakuan atas pemilihan seseorang sebagai pengajar atau penceramah di masjid. Dengan adanya tauliah mengajar, umat Islam di masjid memperoleh pengajaran agama yang berkualiti dan sahih. Persoalannya, apakah prosedur bagi permohonan mendapatkan tauliah mengajar dan memberi ceramah di masjid?. Justerus kajian ini dijalankan, bagi mengenalpasti prosedur permohonan tauliah mengajar dan memberi ceramah di masjid. Skop kajian ini adalah tertumpu di negeri Kedah dan Perlis yang dijadikan sebagai asas kajian. Jabatan Mufti bagi kedua-dua negeri merupakan institusi yang berautoriti dalam mengeluarkan kelayakan tauliah pemohon di kedua buah negeri. Kaedah pengumpulan data menerusi dokumentasi yang berkaitan prosedur permohonan tauliah di negeri Kedah dan Perlis. Kajian mendapati terdapat enam prosedur dengan tujuh perkara teknikal bagi mendapatkan tauliah mengajar bagi Negeri Kedah dan empat prosedur teknikal bagi negeri Perlis.

Kata kunci: *Tauliah Mengajar, Masjid, Prosedur*

Latarbelakang

Kajian ini memfokuskan kepada prosedur mendapatkan tauliah mengajar dan memberi ceramah di masjid, dengan penekanan di negeri Kedah dan Perlis. Tauliah adalah kelulusan rasmi daripada Jabatan Mufti yang bertujuan untuk memastikan hanya individu yang berkelayakan diberi kebenaran mengajar agama di masjid. Ini penting bagi memastikan pengajaran agama yang sahih serta mengelakkan penyebaran ajaran sesat.

Prosedur Tauliah di Kedah. Di Kedah, terdapat enam prosedur utama:

1. **Pendaftaran Permohonan:** Pemohon perlu melengkapkan borang secara atas talian.
2. **Seminar Menjawab Soalan:** Diadakan bagi menyediakan calon dengan soalan-soalan peperiksaan.
3. **Peperiksaan Bertulis (Tahriri):** Menguji pengetahuan calon dalam bidang agama.

4. **Peperiksaan Lisan (Syafawi):** Menilai kemampuan calon dalam menyampaikan ilmu agama secara lisan.
5. **Majlis Penganugerahan Tauliah:** Calon yang berjaya akan menerima tauliah dalam majlis rasmi.
6. **Sukatan Pelajaran:** Jabatan Mufti Kedah menyediakan sukatan pelajaran yang terperinci, meliputi bidang Fardhu Ain dan Al-Quran.

Prosedur Tauliah di Perlis. Prosedur di Perlis agak ringkas dengan empat langkah utama:

1. **Permohonan:** Pemohon perlu melengkapkan borang dan memenuhi kriteria yang ditetapkan.
2. **Temuduga dan Penilaian:** Pemohon dinilai oleh panel yang terdiri daripada ahli Jawatankuasa Fatwa Negeri Perlis.
3. **Majlis Penganugerahan Tauliah:** Calon yang lulus diberi tauliah secara rasmi oleh Jabatan Mufti Perlis.
4. **Pengawasan:** Aktiviti dan pengajaran penceramah akan dipantau untuk memastikan kualiti dan ketepatan pengajaran.

Kepentingan Prosedur Tauliah Prosedur ini bertujuan untuk menjaga integriti pengajaran agama dan mengelakkan penyebaran ajaran sesat. Di Kedah, pendekatan pengajaran berlandaskan Mazhab Syafie dan pegangan Ahli Sunnah Wal Jamaah. Manakala di Perlis, pendekatan yang digunakan lebih terbuka dengan menekankan konsep Ahl al-Hadith.

Dapatan Kajian mendapati terdapat perbezaan kecil dalam prosedur tauliah antara Kedah dan Perlis, namun kedua-duanya berkongsi matlamat yang sama untuk memastikan pengajaran agama disampaikan oleh individu yang berkelayakan dan berpegang teguh pada ajaran Islam yang benar.

Kesimpulan Tauliah mengajar adalah penting bagi memastikan pengajaran agama yang disampaikan adalah sah dan berkualiti, selaras dengan ajaran Ahli Sunnah Wal Jamaah. Proses ini melibatkan kelayakan akademik, pengalaman mengajar, serta penilaian melalui ujian dan temuduga. Ini merupakan langkah yang penting untuk menjaga kesucian agama Islam dan melindungi masyarakat daripada ajaran yang menyeleweng.

Penghargaan Kajian ini dibiayai oleh Geran Universiti dari Pusat Pengajian Bahasa, Tamadun dan Falsafah (SLCP), Universiti Utara Malaysia.

RUJUKAN

- Astro Awani. (2023, March 11). *Bukan halang atau susahkan aktiviti belajar agama.* <https://www.astroawani.com/berita-malaysia/bukan-halang-atau-susahkan-aktiviti-belajar-agama-410123>
- Astro Awani. (2023, March 13). *Tauliah perlu untuk elak ajaran salah, fitnah dan bersangka buruk.* <https://www.astroawani.com/berita-malaysia/tauliah-perlu-untuk-elak-ajaran-salah-fitnah-dan-bersangka-buruk-sultan-selangor-409432>

- Astro Awani. (2023, October 7). *Tarik balik tauliah Abdullah Khairi selaras titah Sultan Selangor - MAIS*. <https://www.astroawani.com/berita-malaysia/tarik-balik-tauliah-abdullah-khairi-selaras-titah-sultan-selangor-mais-429067>
- Jabatan Mufti Negeri Perlis. (2020). *Garis panduan pengurusan masjid dan surau seluruh Negeri Perlis (Pindaan Tahun 2020)*. <https://www.muftiperlis.gov.my>
- Jabatan Mufti Negeri Perlis. (2024). *Borang permohonan tauliah*. <https://www.muftiperlis.gov.my>
- Zanariah Dimon, Sahlawati Abu Bakar, & Mariam Abd Majid. (2022). Pentauliah pengajaran agama di masjid dan surau: Tinjauan ringkas undang-undang Islam di Malaysia. *Al-Mimbar: International Journal of Mosque Zakat and Waqaf Management*, 2(2), 1-26. <https://doi.org/10.53840/almimbar.v2i2.54>
- Zulkifli al-Bakri. (2023). *Tauliah mengajar: Kunci menjaga agama dan keharmonian masyarakat*. Jabatan Mufti Negeri Perlis.